

Debrecen, Győr és Veszprém jutott tovább a 2023. évi Európa Kulturális Fővárosa címért folytatott verseny magyarországi előválogatásán. Az erről szóló ajánlást a versenyben részt vevő hét magyar város pályázatát elbíráló független szakértői testület fogalmazta meg háromnapos budapesti munkaértekezletének végén.

Az előválogatáson sikeresen továbbjutó települések komoly kulturális, gazdasági és társadalmi előnyökre számíthatnak, ha pályázatuk olyan hosszabb távú fejlesztési stratégiába illeszkedik, melyben súlyponti szerep jut a kultúrának. A következő hetekben teszik közzé a független szakértői testület részletes értékelését mind a hét város pályázatáról.

Azt követően, hogy a szakértői testület mai ajánlását megerősítik az illetékes magyar hatóságok, az érintett városoknak kora őszig ki kell egészíteniük pályázatukat. 2018 végén a testület ismét összeül majd Budapesten, és ajánlást ad ki arról, melyik magyarországi város legyen Európa Kulturális Fővárosa 2023-ban.

A kezdeményezés történetében 2023 lesz a második év, amikor Magyarország adja Európa Kulturális Fővárosát. Erre első alkalommal 2010-ben került sor – akkor Pécs nyerte el a címet.

Idén Leeuwarden (Hollandia) és Valletta (Málta), jövőre pedig Matera (Olaszország) és Plovdiv (Bulgária) lesz Európa Kulturális Fővárosa. A címen 2020-ban Rijeka (Horvátország) és Galway (Írország), 2021-ben Elefszína (Görögország), Temesvár (Románia) és Újvidék (a címre uniós tagjelölt országgént pályázó Szerbia második legnagyobb városa), míg 2022-ben Kaunas (Litvánia) és Esch-sur-Alzette (Luxemburg) osztozik majd.

Háttér-információk

Magyarország 2017 februárjában intézett pályázati felhívást a kezdeményezés iránt érdeklődő városokhoz. A felhívásra válaszul hét város – Debrecen, Eger, Gödöllő, Győr, Székesfehérvár, Szombathely és Veszprém – nyújtott be pályázatot.

A benyújtott pályázatokat egy független szakértőkből álló, 12 tagú testület tekintette át. A szakértők közül tízet az Európai Unió intézményei és szervei, kettőt pedig az illetékes magyar hatóságok jelöltek a testületbe.

Az uniós intézmények és szervek az alábbi személyeket nevezték ki a testület tagjaivá:

Az Európai Bizottság által kinevezett szakértők: Beatriz Garcia (Spanyolország) – a Liverpooi Egyetem tudományos munkatársa, aki komoly szaktudással rendelkezik a kulturális és sportesemények hatásának mérése terén; Jiří Suchánek (Cseh Köztársaság) – a „Plzeň (Pilsen)– Európa 2015. évi Kulturális Fővárosa” projekt volt igazgatója, aki szakértőnek számít nagyszabású kulturális rendezvények megszervezésében; Suzana Žilič Fišer (Szlovénia) – egyetemi oktató, a Maribori Egyetem Médiakommunikáció Tanszékének vezetője, a „Maribor – Európa 2012. évi Kulturális Fővárosa” projekt volt főigazgatója.

A Tanács által kinevezett szakértők: Ulrich Fuchs (Németország/Franciaország) – a „Linz – Európa 2009. évi Kulturális Fővárosa” és a „Marseille-Provence – Európa 2013. évi Kulturális Fővárosa” projektek volt művészeti igazgatóhelyettese és programigazgatója; Aiva Rozenberga (Lettország) – a Lett Intézet igazgatója és a „Riga – Európa 2014. évi Kulturális Fővárosa” projekt volt programigazgatója; Pauli Sivonen (Finnország) – a Serlachius Múzeum igazgatója.

Az Európai Parlament által kinevezett szakértők: Sylvia Amann (Ausztria) – város-, régió- és vidékfejlesztési, kulturális és kreatív gazdasággal kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó szakértő; Cristina Farinha (Portugália) – nemzeti kulturális stratégiák kidolgozásával és a kreatív ágazatok fejlesztésével foglalkozó szakértő; Agnieszka Wlazeł (Lengyelország) – közönségépítő szakértő, művészeti fesztiválok volt vezérigazgatója és művészeti vezetője.

A Régiók Bizottsága által kinevezett szakértő: Alain Hutchinson (Belgium): Brüsszel fővárosi régió európai és nemzetközi szervezetekkel való kapcsolattartásért felelős kormánybiztosa és Saint Gilles brüsszeli kerület oktatásügyért felelős alpolgármestere.

A magyar hatóságok által kinevezett tagok pedig Káel Csaba rendező, a Művészetek Palotája vezérigazgatója, valamint Fejérdy Tamás építész- és műemlékvédelmi szakmérnök, az ICOMOS (az UNESCO műemlékvédelmi világszervezete) Magyar Nemzeti Bizottságának elnöke.

Az Európa Kulturális Fővárosának kijelölésére szolgáló jelenlegi rendszerben a kiválasztás két fordulóban zajlik: először előválogatásra kerül sor, majd – hozzávetőleg 9 hónappal később – az első fordulón sikeresen továbbjutó pályázók közül a bírálók kiválasztják azt a várost, melynek odaítélik a címet. A kiválasztott várost hivatalosan az érintett tagállam jelöli ki az Európa Kulturális Fővárosa cím viselésére.

Az 1985-ben indult kezdeményezés, melynek létrejötté Melina Mercourinak, Görögország akkori kulturális miniszterének a nevéhez fűződik, az elmúlt évtizedek alatt óriási népszerűségre tett szert Uniószerre, és az egyik legnagyobb ívű és legismertebb európai kulturális projektté nőtte ki magát. Célja, hogy ráirányítsa a figyelmet Európa kulturális sokszínűségére, valamint az európai kultúrák közös jellemzőire, és elősegítse, hogy a kultúra hozzájáruljon a városok hosszú távú fejlődéséhez.

Az „Európa Kulturális Fővárosa” kezdeményezés a kulturális örökség európai évéhez is hozzájárul, melyet 2018-ban ünneplünk, hiszen – az európai évhez hasonlóan – Európa kiemelkedő művészeti eredményeit, hagyományait és értékeit állítja reflektorfénybe. Mind az „Európa Kulturális Fővárosa” kezdeményezés, mind a kulturális örökség európai éve egyedülálló lehetőséget kínál arra, hogy védelmezzük és előmozdítsuk Európa kulturális sokszínűségét, felhívjuk a figyelmet közös értékeinkre, és elősegítsük, hogy a kultúra még nagyobb mértékben hozzájáruljon az európai társadalmi és gazdasági fejlődéshez.

2018. február 16.

Forrás: Európai Bizottság Magyarországi Képviselete